

**МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(МІНДОВКІЛЛЯ)**

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м. Київ, 03035, тел.: (044) 206-31-00, (044) 206-31-15,
факс: (044) 206-31-07, E-mail: info@mepr.gov.ua, ідентифікаційний код 43672853

01.07.2024

(дата офіційного опублікування
в Єдиному реєстрі з оцінки
впливу на довкілля
(автоматично генерується програмними
засобами ведення Єдиного реєстру
з оцінки впливу на довкілля)

**ФІЛІЯ «СМІЛЯНСЬКЕ ЛІСОВЕ
ГОСПОДАРСТВО» ДЕРЖАВНОГО
СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО
ГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА
«ЛІСИ УКРАЇНИ»**

код за ЄДРПОУ 45101781
вул. Незалежності, 1Б, с. Будки,
Черкаський р-н, Черкаська обл., 20724
(заявник та його адреса)

01.07.2024

(дата видачі)

21/01-5698/1

(номер висновку)

5698

(реєстраційний номер справи про оцінку
впливу на довкілля планованої
діяльності)

21/01-5698/2 від 01.07.2024

(номер і дата звіту про громадське
обговорення)

ВИСНОВОК

з оцінки впливу на довкілля

планованої діяльності «Спеціальне використання лісових ресурсів у порядку
проведення рубок головного користування на території лісового фонду
філії «Смілянське лісове господарство» Державного спеціалізованого
господарського підприємства «Ліси України»

За результатами оцінки впливу на довкілля планованої діяльності,
здійсненої відповідно до статей 3, 6 – 7, 9 і 14* Закону України «Про оцінку
впливу на довкілля», а саме: планованої діяльності зі спеціального
використання лісових ресурсів у порядку проведення рубок головного
користування на території лісового фонду філії «Смілянське лісове

господарство» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України», встановлено що:

процедура оцінки впливу на довкілля (далі – ОВД) розпочата 01.03.2024 шляхом оприлюднення повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (далі – Реєстр) – 5698, а 15.05.2024 до Реєстру внесено звіт з оцінки впливу на довкілля (далі – Звіт з ОВД), інші документи та розміщено оголошення про початок громадського обговорення Звіту з ОВД. Інша додаткова інформація до Звіту з ОВД розміщена в Реєстрі 30.05.2024;

повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, було оприлюднено в 47 публічних місцях (зокрема, на дошках оголошень органів місцевого самоврядування, об'єктів соціально-культурного призначення, відділень поштового зв'язку, на стаціонарно обладнаних зупинках маршрутних транспортних засобів, у місцях, визначених та обладнаних органами державної влади або органами місцевого самоврядування, та інших місцях масового перебування населення) на території, де планується провадити плановану діяльність, та в усіх населених пунктах, які можуть зазнати впливу планованої діяльності (підтвердженням є фотофіксація) та опубліковано в друкованих медіа «Green Post» від 23.02.2024 № 172 та «Про вплив на довкілля» від 23.02.2024 № 8 (підтвердженням є фотофіксація);

з дня офіційного оприлюднення зазначеного повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації від громадськості до міністерства не надходили;

оголошення про початок громадського обговорення Звіту з ОВД на довкілля було оприлюднено в 42 публічних місцях (зокрема, на дошках оголошень органів місцевого самоврядування, об'єктів соціально-культурного призначення, відділень поштового зв'язку, на стаціонарно обладнаних зупинках маршрутних транспортних засобів, у місцях, визначених та обладнаних органами державної влади або органами місцевого самоврядування, та інших місцях масового перебування населення) на території, де планується провадити плановану діяльність, та в усіх населених пунктах, які можуть зазнати впливу планованої діяльності (підтвердженням є фотофіксація) та опубліковано в друкованих медіа «Green Post» від 10.05.2024 № 181 та «Про вплив на довкілля» від 10.05.2024 № 20 (підтвердженням є фотофіксація);

громадські слухання обговорення Звіту з ОВД планованої діяльності відбулись 31.05.2024 о 10:00 годині в режимі відеоконференції;

врахування пропозицій та зауважень, що надходили з дня офіційного оприлюднення повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до Звіту з ОВД, а також протягом громадського обговорення планованої діяльності після подання Звіту з ОВД, відображено в звіті про громадське обговорення, що є невід'ємною частиною даного висновку.

Основні характеристики та місце провадження планованої діяльності

Планованою діяльністю, відповідно до Звіту з ОВД, є спеціальне використання лісових ресурсів у порядку проведення рубок головного користування на території лісового фонду філії «Смілянське лісове господарство» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» (далі – Філія «Смілянське ЛГ»).

Філія «Смілянське ЛГ» розташована в центральній частині Черкаської області на території Черкаського та Звенигородського районів.

Карта-схема поділу лісів Філії «Смілянське ЛГ» за категоріями наведена на рисунку 1.2 Звіту з ОВД.

Поділ лісів Філії «Смілянське ЛГ» на категорії

Таблиця 1

Категорії лісів та виконувані ними функції	Площа за даними лісовпорядкування	
	га	%
Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення		
Заповідні урочища	274,4	0,8
Пам'ятки природи	0,3	–
Заказники	1805,6	4,9
Ліси наукового призначення, включаючи генетичні резервати	7,2	–
Разом по категорії лісу	2087,5	5,7
Рекреаційно-оздоровчі ліси		
Ліси у межах населених пунктів	96,2	0,3
Лісопаркова частина лісів зелених зон	593,8	1,6
Лісогосподарська частина лісів зелених зон	9621,8	26,5
Рекреаційно-оздоровчі ліси поза межами зелених зон	1003,0	2,8
Разом по категорії лісу	11314,8	31,2
Захисні ліси		
Ліси протиерозійні	282,6	0,8
Ліси уздовж смуг відведення залізниць	9,4	–
Ліси уздовж смуг відведення автомобільних доріг	149,8	0,4
Ліси уздовж берегів річок, навколо озер та інших водойм	379,4	1,0
Інші захисні ліси	10557,9	29,1
Разом по категорії лісу	11379,1	31,3
Експлуатаційні ліси		
Експлуатаційні ліси	11523,3	31,8
Всього по підприємству	36304,7	100,0

Відповідно до Звіту з ОВД, площа Філії «Смілянське ЛГ» становить 36304,7 га.

Згідно з додатковою інформацією до Звіту з ОВД, щорічний обсяг рубок головного користування запроєктовано в об'ємі 41,14 тис. м³ ліквідної деревини на площі 163,4 га, в тому числі: рекреаційно-оздоровчі ліси – 11,30 тис. м³ на площі 42,1 га, захисні ліси – 4,15 тис. м³ на площі 27,1 га; експлуатаційні ліси – 25,69 тис. м³ на площі 94,2 га.

Для проведення планованої діяльності здійснюватимуться наступні підготовчі роботи:

1. Визначення на місцевості меж лісосіки (не потребує додаткового використання техніки, матеріалів та сировини);

2. Визначення меж зон безпеки навколо лісосіки (не потребує додаткового використання техніки, матеріалів та сировини);

3. Установлення заборонних знаків огороження небезпечних зон (не потребує залучення додаткової техніки, матеріалів та сировини, стандартні заборонні знаки встановлюються з використанням наявного матеріального фонду, від 4 шт. на ділянку);

4. Розмітка лісосіки на пасіки (не потребує додаткового використання техніки, матеріалів та сировини);

5. Визначення пасічних волоків (не потребує додаткового використання техніки, матеріалів та сировини).

Опис і оцінка можливого впливу на довкілля планованої діяльності

Ціллю планованої діяльності є спеціальне використання лісових ресурсів у порядку проведення рубок головного користування на території лісового фонду філії «Смілянське лісове господарство» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України».

Розміщення рубок головного користування запроєктовано безперервним лісовпорядкуванням та проведено з урахуванням наявного експлуатаційного фонду по лісництвах, стану насаджень та схеми існуючої дорожньої мережі. При територіальному розміщенні лісосік необхідно дотримуватись рекомендацій лісовпорядкування.

Район розташування лісгоспу характеризується добре розвинутою мережею шляхів транспорту загального користування. Основними транспортними магістралями в зоні діяльності лісгоспу є:

– національні автомобільні дороги: Київ-Знам'янка (Н-01), Золотоноша-Черкаси-Сміла-Умань (Н-16);

– територіальні автомобільні дороги: Городище-Шпола-Новоукраїнка-Бобринець-Устимівка (Т-24-01), Шевченкове-Городище (Т-24-08), Сміла-Ташлик-Капітанівка-Новомиргород (Т-24-14).

Протяжність лісгосподарських доріг на території лісгоспу складає 330,5 км, із них з твердим покриттям 58,5 км.

Згідно зі Звітом з ОВД, лісовпорядкуванням проектується будівництво нових лісгосподарських доріг загальною протяжністю 20 км, а 40 км потребують капітального ремонту. Підприємством будуть укладені договори зі спеціалізованими підприємствами для проведення будівельних та ремонтних робіт дорожнього покриття.

Будівництво доріг даним Звітом з ОВД, а отже і процедурою ОВД, не оцінювалося.

Рубки головного користування в лісах проводитимуться у спосіб, при якому одержання деревини супроводжуватиметься збереженням ґрунтозахисних, водорегулювальних та інших корисних властивостей лісу, забезпеченням природного лісовідновлення.

При провадженні планованої діяльності всі роботи по звалюванню лісу виконуватимуться послідовно, застосовуються технології, які дають змогу максимально зберігати дерева, що не підлягають вирубуванню, підріст, підлісок, трав'яний покрив та ґрунти.

Технологія планованої діяльності включає наступні технологічні операції:

1. Звалювання дерев бензопилами марок Husqvarna 445, Stihl 361, Stihl 260 та Stihl 261 (аналогами);

2. Очищення дерев від сучків бензопилами марок Husqvarna 359, Stihl 180, Stihl 210 (аналогами) від підземка до верхівки дерева;

3. Трелювання лісу колісними тракторами марок МТЗ-82 та Belarus-82.1 на трелювальних волоках хлистами чи сортиментами (аналогами);

4. Розкрязування деревини бензопилами марок Husqvarna 445, Stihl 361, Stihl 260 та Stihl 261 (аналогами);

5. Очищення місць рубок одночасно з лісосічними роботами, але не пізніше ніж через 30 днів після звалювання дерев. Спосіб утилізації порубкових решток залежить від призначення лісосіки:

– збирання порубкових решток у купи з подальшим їх спалюванням.

– у лісосіках, що призначені для штучного лісовіднослення відбувається збирання порубкових решток у купи та вали вручну для перегнивання;

– на ерозійно небезпечних ділянках очищення проводиться рівномірним розкиданням подрібнених на відрізки до 1 метра порубкових решток по лісосіці.

6. Навантаження деревини автокраном – самохідним піднімальним краном на автомобільному шасі на базі УРАЛ-4320, КАМАЗ-43118, КАМАЗ-5320, КАМАЗ-4310, МАЗ-6302А8 Euro 3 (аналоги);

7. Вивезення деревини наявним на балансі підприємства автомобільним транспортом: УРАЛ-4320, КАМАЗ-43118, КАМАЗ-5320, КАМАЗ-4310, МАЗ-6302А8 Euro 3, ЗІЛ-131 (аналоги).

Завислі дерева зніматимуться трактором, лебідкою або за допомогою кінної тяги з відстані не менше 35,0 м. При цьому канат (трос) закріплюють на комлю та стягують дерево під кутом або уздовж його осі. За наявності декількох завислих дерев кожне з них знімають окремо.

Відповідно до Звіту з ОВД, лісозаготівельні роботи виконуватимуть приватними підприємцями на основі договорів.

Окремо зазначаємо, Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України Філії «Смілянське ЛГ» було видано висновок з оцінки впливу на довкілля від 22.12.2023 № 21/01-202382311001/1. Враховуючи зазначене даний висновок застосовується в частині, що не суперечить вищезазначеним висновкам.

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ, враховуючи дані, наведені в звіті з оцінки впливу на довкілля, а саме те, що:

– **планована діяльність.** Метою планованої діяльності є спеціальне використання лісових ресурсів у порядку проведення рубок головного

користування на території лісового фонду філії «Смілянське лісове господарство» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України»;

– **вплив на ґрунти та геологічне середовище під час провадження планованої діяльності.** Основним типом рельєфу території підприємства є вузькохвилястий долинно-балковий водно-ерозійний. Ґрунтовий покрив Філії «Смілянське ЛГ» представлений, переважно сірими лісовими ґрунтами. Половину досліджених ґрунтів склали ясно-сірі лісові, поодинокі поширення отримали темно-сірі лісові, чорноземи опідзолені та дерново-слабопідзолисті ґрунти.

Обстеження ґрунтового покриву підприємства проведено на репрезентативних ділянках, закладено 10 ґрунтових розрізів. Оцінка впливу господарської діяльності на ґрунтовий покрив, окремих лісових кварталів та виділів Філії «Смілянське лісове господарство» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України», наведено у додатку Д до Звіту з ОВД.

При проведенні рубок головного користування та лісовідновлення на лісову підстилку та поверхню ґрунтів може здійснюватися вплив у вигляді механічного порушення ґрунту технікою, яка буде використовуватися при лісозаготівлі.

Відповідно до Звіту з ОВД, у межах обстеженої території не виявлено явних пошкоджень ґрунтового покриву та наслідків деградаційних процесів обумовлених проведенням лісогосподарських робіт. На території планованої діяльності або у зоні її впливу не проявляються небезпечні геологічні процеси та явища – зсуви, обвали, селі, ерозія ґрунтів і підстилаючих порід, інші екзогенні або ендегенні процеси, глибина та масштаби яких можуть зачепити розташовані під ґрунтовим покривом гірські породи, ґрунтові та інші підземні води;

– **вплив на атмосферне повітря під час провадження планованої діяльності.** Потенційними технологічними процесами, що можуть впливати на атмосферне повітря при провадженні планованої діяльності є різання деревини бензопилами, переміщення деревини автотранспортом, спалювання порубкових решток.

Сумарну кількість забруднюючих речовин, які викидатимуться в атмосферне повітря при провадженні планованої діяльності, наведено в таблиці 1.29 Звіту з ОВД.

Результати визначення доцільності розрахунку розсіювання наведено в таблиці 4.1 Звіту з ОВД.

Результати розрахунку розсіювання забруднюючих речовин, з урахуванням та без урахування фонових концентрацій, наведено в таблиці на сторінках 192, 193 Звіту з ОВД.

Згідно зі Звітом з ОВД, розрахункові максимальні приземні концентрації забруднюючих речовин в розрахункових точках на межі санітарно-захисної

зони з урахуванням фонових концентрацій по кожній речовині не перевищують ГДК.

Розрахунок розсіювання забруднюючих речовин в атмосфері наведено в додатку С до Звіту з ОВД;

– вплив на водне середовище під час провадження планованої діяльності. На території запланованої лісгосподарської діяльності визначено 6 водних об'єктів: р. Вільшанка, р. Тясмин, р. Ірдинь, р. Гнилий Ташлик, р. Серебрянка, р. Мідянка. Усі річки належать до рівнинного типу, характерною фазою гідрологічного режиму річок є весняне водопілля, можуть формуватися паводки дощового та змішаного походження. Озера та водосховища, на території підприємства відсутні, болота займають площу 480,6 га.

Оцінка впливу лісгосподарської діяльності на гідрологічний режим території підприємства виконана у кварталах та виділах головного користування, які є репрезентативними для всієї території планованої діяльності. Оцінка впливу на гідрологічні об'єкти, у межах ділянок планованої діяльності у Філії «Смілянське лісове господарство» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України», наведено у додатку Ж до Звіту з ОВД.

Розраховані середні за багаторіччя стокові характеристики головних річок Філії «Смілянське ЛГ» наведено у таблиці 1.30 Звіту з ОВД.

З метою охорони поверхневих водних об'єктів від забруднення, засмічення, збереження їх водності, встановлюються лісові ділянки (смуги лісів) уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інших водних об'єктів, які виділяються з категорії експлуатаційних лісів за нормативами згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 16.05.2007 № 733 «Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок» та відносять до категорії захисних лісів.

Ширина лісових смуг вздовж берегів річок наведена у таблиці 1.34 Звіту з ОВД.

Відповідно до Звіту з ОВД, ширина смуг на всіх обстежених ділянках відповідає нормам водного і лісового законодавства, проведення господарської діяльності на досліджених об'єктах не зменшить суттєво лісистість басейнів водойм.

Фізико-хімічні характеристики вод річок у межах Філії «Смілянське ЛГ» наведено у таблицях 1.36-1.40 Звіту з ОВД.

Згідно зі Звітом з ОВД, фізико-хімічні характеристики досліджених водотоків частково відповідають нормативним значенням для водойм рибогосподарського користування. Основними індикаторами погіршення якості води є зростання вмісту завислих речовин і збільшення каламутності у водотоках. При здійсненні планованої діяльності негативний вплив на водні ресурси зведено до мінімуму, оскільки використання води при здійсненні планованої діяльності не передбачається.

Водопостачання працівників здійснюється привізною водою питної якості, що підвозиться господарським транспортом від джерела централізованого водопостачання.

Відповідно до Звіту з ОВД, територія планованої діяльності не каналізована, мережі централізованого водовідведення відсутні. Санітарне обслуговування персоналу здійснюється в адміністративних корпусах контори. На лісосіках використовуються біотуалети;

– вплив на рослинний і тваринний світ, території та об'єкти природно-заповідного фонду під час провадження планованої діяльності. При реалізації планована діяльність буде впливати на біотопи та оселища, може призвести до пошкодження покриву, підліску, підросту та молодняка, пошкодження дерев, зміни природнього ареалу рослин.

Ведення планованої діяльності може впливати на популяції та міграції тварин. Вирубки та дороги можуть перетинати шляхи міграції тварин, віддаляючи місця їх знаходження від місць живлення та водопою. Шум під час лісозаготівельних робіт є фактором неспокою під час появи потомства у тварин, тому у весняний період знижуватимуться шумові навантаження шляхом непроведення планованої діяльності в місцях гніздування, проживання диких тварин та біля них (на відтворюючих ділянках).

Звіт із науково-дослідної роботи «Польові дослідження щодо біологічного різноманіття, ідентифікації природних оселищ, рідкісних та зникаючих видів флори і фауни при спеціальному використанні лісових ресурсів шляхом проведення рубок головного користування на території лісового фонду філії «Смілянське лісове господарство» Державного спеціалізованого лісгосподарського підприємства «Ліси України», наведено в додатку Р до Звіту з ОВД.

Листом Управління екології і природних ресурсів Черкаської обласної державної адміністрації від 05.09.2023 № 02/10-04-18/2833/02/10-04-18/20322 (додаток Н до Звіту з ОВД) надано перелік та картографічні матеріали об'єктів природно-заповідного фонду, розташованих на території підприємства та Черкаському районі.

Відповідно до Звіту з ОВД, у віданні Філії «Смілянське ЛГ» знаходиться 14 об'єктів та територій природно-заповідного фонду, з них: 4 – заповідних урочища, 3 – ботанічних заказники місцевого значення, 1 – гідрологічний заказник місцевого значення, 1 – лісовий заказник місцевого значення, 1 – ентомологічний заказник місцевого значення, 2 – ландшафтні заказники місцевого значення, 1 – ботанічна пам'ятка природи місцевого значення та 1 – гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення (рисунки 3.6, 3.8, 3.12, 3.13, 3.15 Звіту з ОВД). Діяльність в об'єктах природно-заповідного фонду та на флористично цінних територіях не передбачається.

Згідно зі Звітом з ОВД, територія площею 20,0 га в межах Городищенського лісництва кв.17 вид. 6, 7, 23, 24 зарезервована для наступного заповідання та створення лісового урочища «Храполів хутір».

Відповідно до Звіту з ОВД, планована діяльність не передбачена в межах ділянки зарезервованої для наступного створення природних територій та об'єктів Черкаської області.

Згідно зі Звітом з ОВД, у межах підприємства відсутні ліси природного походження віком старше 120 років, праліси, квазіпраліси та природні ліси, водно-болотні угіддя під охороною Рамсарської конвенції, біосферні резервати, об'єкти включені до Всесвітньої природної спадщини ЮНЕСКО.

Відповідно до Звіту з ОВД, території підприємства частково перехрещується з об'єктами Смарагдової мережі Cherkaskyi Bir (UA0000254) та запропонованого для створення об'єкту Смарагдової мережі The area between Serebrianka and Medianka rivers (UA0000567). Об'єкти Kholodnyi Yar (UA0000261), Ros river valley (UA0000272) та запропонований до включення Gulches of the middle part of Tiasmyn river (UA0000568) знаходяться поблизу лісових масивів Філії «Смілянське ЛГ», але не перехрещуються з ними.

Території лісництв підприємства по відношенню до об'єктів Смарагдової мережі наведено на рисунках 3.16-3.22 Звіту з ОВД.

Характеристика об'єктів Смарагдової мережі наведена в таблиці 3.25 Звіту з ОВД.

Згідно зі Звітом з ОВД, у межах лісового фонду Філії «Смілянське ЛГ» реєструють види, занесені до Червоної книги України – цибуля ведмежа (*Allium ursinum*), зозульки м'ясо-червоні (*Dactylorhiza incarnata*) і зозульки травневі (*Dactylorhiza majalis*).

Квартально-видільний перелік видів рослин, занесених до Червоної книги України в лісництвах підприємства наведено в таблиці 3.16 Звіту з ОВД.

Відповідно до Звіту з ОВД, у межах Смілянського і Мліївського лісництв реєструють гнізда орлана-білохвоста (*Haliaeetus albicilla*) та два види плазунів: мідянка звичайна (*Coronella austriaca*) в Будянківському і Городищенському лісництвах та ящірка зелена (*Lacerta viridis*) в Сунківському лісництві.

Ділянки реєстрації гнізд орлана-білохвоста (*Haliaeetus albicilla*) в лісовому фонді підприємства, наведено в таблиці 3.19 Звіту з ОВД.

Згідно зі Звітом з ОВД, у межах запропонованого для створення об'єкту Смарагдової мережі The area between Serebrianka and Medianka rivers (UA0000567) відсутні види, що охороняються Бернською конвенцією. Рослини, що охороняються Резолюцією 6 Бернської конвенції в межах Cherkaskyi Bir (UA0000254), наведено в таблиці 3.15 Звіту з ОВД.

Відповідно до Звіту з ОВД, на ділянках планованої діяльності, де заплановано рубки головного користування, не виявлено види флори і фауни занесені до Червоної книги, до переліку регіонально рідкісних і зникаючих видів фауни та флори і додатку 1, 2, 3 Бернської конвенції та з додатку 1 Резолюції 6.

Згідно зі Звітом з ОВД, рослинні асоціації, занесені до Зеленої книги України, представлені типами: 20. Угруповання звичайнодубових лісів (*Querceta roboris*) з домінуванням у травостої осоки кореневищної (*Carex rhizina*); 22. Угруповання звичайнодубових лісів (*Querceta roboris*) з домінуванням у травостої цибулі ведмежої (*Allium ursinum*); 23. Угруповання

звичайнодубових лісів деренових (*Querceta (roboris) cornosa (maris)*) та польовокленово-звичайнодубових лісів деренових (*Acereto (campestris) – Querceta (roboris) cornosa (maris)*) та ін.

В об'єкті Смарагдової мережі Cherkaskyi Bir (UA0000254) під охороною Резолюції 4 Бернської конвенції знаходиться 12 типів природних оселищ. Також 5 типів цінних природних оселищ розташовується на території запропонованого для створення об'єкту Смарагдової мережі The area between Serebrianka and Medianka rivers (UA0000567).

Відповідно до Звіту з ОВД, у межах лісового фонду підприємства, на території об'єктів природно-заповідного фонду, локалізовано наступні типи природних оселищ: E3.4 Мокрі або вологі евтрофні і мезотрофні луки. Вологі евтрофні та мезотрофні трав'яні угруповання та заплавні луки бореальної та неморальної зон з домінуванням злаків, комишів або *Scirpus sylvaticus*; G1.A1 Ліси *Quercus-Fraxinus-Carpinus betulus* на евтрофних і мезотрофних ґрунтах; G3.4232 Сарматські ліси степової зони з *Pinus sylvestris*.

Згідно зі Звітом з ОВД, територія Філії «Смілянське ЛГ» найближче розташована до Холодноярсько-Чорноліського екологічного національного природного ядра та Сунківсько-Плескачівського регіонального природного ядра. Лісові масиви підприємства частково включені до Шполо-Гнилоташлицького локального екологічного коридору (першого порядку) та екологічних коридорів другого і третього порядків, що проходять уздовж долин малих річок. Природні ядра і екологічні коридори регіональної екологічної мережі Черкаської області визначені в територіальних межах об'єктів природно-заповідного фонду, де планована діяльність проводитися не буде;

– вплив на клімат і мікроклімат під час провадження планованої діяльності. Згідно зі Звітом з ОВД, при провадженні планованої діяльності відсутні значні виділення теплоти, інертних газів, вологи, зміни мікроклімату не передбачається.

Відповідно до Звіту з ОВД, під час провадження планованої діяльності викиди парникових газів на одному типовому лісництві становитимуть: CO₂ – 1001,529 т/рік, CH₄ – 0,049 т/рік, N₂O – 0,039 т/рік;

– вплив на соціальне та техногенне середовища під час провадження планованої діяльності. Оцінка ризику впливу планованої діяльності на здоров'я населення від забруднення атмосферного повітря проводиться за розрахунками розвитку неканцерогенних і канцерогенних ефектів.

Результати розрахунків коефіцієнтів розвитку неканцерогенних ефектів при провадженні планованої діяльності наведено в таблиці 4.2 Звіту з ОВД.

Згідно зі Звітом з ОВД, при здійсненні планованої діяльності речовини яким властива канцерогенна дія не виділяються. Ризик виникнення шкідливих неканцерогенних ефектів визначається як вкрай малий, імовірність розвитку шкідливих ефектів зростає пропорційно збільшенню HQ по впливу на органи дихання.

Відповідно до Звіту з ОВД, розрахований соціальний ризик становить 0,0000155 одиниць та характеризується як умовно прийнятний.

Листом Управління культури та охорони культурної спадщини Черкаської обласної державної адміністрації від 20.10.2023 № 02/01-02.03-22/849/02/01-02.03-22/24277 надано перелік (додаток Л до Звіту з ОВД) об'єктів культурної спадщини, розташованих на території земельних ділянок Смілянського лісництва.

Виходячи з вищевикладеного, висновком з ОВД встановлені відповідні екологічні умови;

– вплив шуму та вібрації на довкілля під час провадження планованої діяльності. Основними джерелами шуму при проведенні робіт по вирубці лісу будуть робота техніки та автотранспорту. Роботи на лісосіках виконуватимуться в денний час.

При реалізації планованої діяльності вплив шуму та вібрації на довкілля має тимчасовий, обмежений у просторі характер.

Відповідно до Звіту з ОВД, максимально можливий рівень шуму на межі санітарно-захисної зони становить 42,33 дБА (при одночасній роботі всіх одиниць техніки);

– управління відходами під час провадження планованої діяльності. При провадженні планованої діяльності утворюватимуться наступні промислові відходи: одяг захисний зіпсований, відпрацьований чи забруднений; відходи експлуатації та обслуговування транспортного обладнання; взуття зношене чи зіпсоване (відпрацьоване спецвзуття); тверді побутові відходи.

Згідно зі Звітом з ОВД, відходи від експлуатації та обслуговування транспортного обладнання не оцінюються, ремонт і обслуговування транспортного обладнання буде проводитися ремонтними службами підрядника на його основному промайданчику.

Характеристики та кількість відходів, що утворюватимуться на підприємстві, наведено в таблиці 1.15 Звіту з ОВД.

Відповідно до Звіту з ОВД, зберігання відходів здійснюватиметься відповідно до законодавства та санітарних норм. Філією «Смілянське ЛГ» будуть укладені договори зі спеціалізованими підприємствами для передачі утворених відходів,

а також з урахуванням усієї інформації, зауважень і пропозицій, що надійшли протягом строку громадського обговорення (звіт про громадське обговорення разом з таблицею повного, часткового врахування або обґрунтованого відхилення зауважень і пропозицій є невід'ємною частиною цього висновку), вважає допустимим/недопустимим провадження планованої діяльності з огляду на нижченаведене, а саме на те, що:

на підставі наведених у Звіті з ОВД оцінок впливів на компоненти довкілля (грунти та геологічне середовище, атмосферне повітря, водне середовище, рослинний і тваринний світ, природно-заповідний фонд, клімат і мікроклімат,

соціальне та техногенне середовища) сукупний вплив планованої діяльності є допустимим;

за результатами аналізу звіту з оцінки впливу на довкілля встановлено, що основний вплив планованої діяльності очікується на ґрунт, водне середовище, рослинний та тваринний світ. При виконанні екологічних умов, встановлених для планованої діяльності, зазначені впливи на компоненти довкілля можуть характеризуватись як екологічно допустимі.

Даною процедурою ОВД оцінено вплив, виключно, від спеціального використання лісових ресурсів у порядку проведення рубок головного користування на території лісового фонду філії «Смілянське лісове господарство» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України».

Екологічні умови провадження планованої діяльності:

1. Для планованої діяльності встановлюються такі умови використання території та природних ресурсів під час виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності, а саме:

– реалізацію планованої діяльності здійснювати відповідно до вимог Водного, Земельного та Лісового кодексів України;

– не здійснювати плановану діяльність у прибережно захисних смугах водних об'єктів, а саме по обидва береги річок та навколо водойм уздовж урізу води (в меженний період) шириною для малих річок, струмків і потічків, а також ставків площею менш як 3,0 га – 25,0 м; для середніх річок, водосховищ на них, водойм, а також ставків площею понад 3,0 га – 50,0 м; для великих річок, водосховищ на них та озер – 100,0 м відповідно до вимог Водного кодексу України, в разі якщо крутизна схилів перевищує три градуси, мінімальна ширина прибережної захисної смуги подвоюється;

– здійснювати плановану діяльність у межах водоохоронних зон водних об'єктів з дотриманням Порядку визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режиму ведення господарської діяльності в них, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.05.1996 № 486;

– дотримуватись норм виділення лісових ділянок (смуг лісів) уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інших водних об'єктів відповідно до додатку 4 постанови Кабінету Міністрів України від 16.05.2007 № 733 «Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок»;

– забезпечити виконання заходів, передбачених у Звіті з ОВД для попередження негативного впливу на водне середовище;

– не використовувати місць для влаштування навантажувально-розвантажувальних майданчиків у водоохоронній зоні водойм та на льоду;

– плановану діяльність, зокрема викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, здійснювати відповідно до Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;

- вживати заходи з метою мінімізації викидів забруднюючих речовин до атмосферного повітря при провадженні діяльності;
- здійснювати заходи щодо зменшення пилоутворення під час проведення планованої діяльності;
- не перевищувати показників виробничого шуму та вібрації на межі санітарно-захисної зони, житлової забудови, встановлених нормативно-правовими актами та санітарними нормами;
- вживати заходи щодо недопущення впродовж доби перевищень рівнів шуму, встановлених санітарними нормами;
- реалізацію планованої діяльності здійснювати відповідно до вимог Закону України «Про охорону земель»;
- реалізовувати заходи з метою виключення виникнення забруднення ґрунту;
- управління відходами здійснювати відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами», документів дозвільного характеру та укладених договорів зі спеціалізованими організаціями у сфері управління відходами, у тому числі, з небезпечними;
- вживати заходи із недопущення попадання відходів у ґрунт;
- забезпечити влаштування місць тимчасового зберігання відходів відповідно до вимог чинного законодавства;
- забезпечити ведення первинного поточного обліку кількості, типу та складу відходів, які утворюються на підприємстві, та подавати щодо них статистичну звітність;
- забезпечити своєчасне вивезення відходів у відповідності до укладених із спеціалізованими організаціями договорами;
- забезпечити здійснення діяльності підприємства таким чином, щоб запобігати утворенню відходів, зменшувати їх утворення, запобігати їх негативному впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище;
- забезпечити зменшення обсягів утворення відходів з урахуванням впровадження найкращих доступних технологій і методів управління у процесі промислового виробництва;
- не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;
- забезпечити утримання в належному санітарному і технічному стані місць утворення та зберігання відходів, дотримання встановлених правил техніки безпеки та пожежної безпеки у таких місцях;
- призначити відповідальних осіб у сфері управління відходами;
- забезпечити передачу небезпечних відходів суб'єктам господарювання, які мають дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами на підставі укладених договорів;
- забезпечити вивезення рідких відходів санітарно-технічних приладів у відповідності до укладених із спеціалізованими організаціями договорами;

– проводити заправку, мийку, техобслуговування, ремонт транспортних та вантажопідйомних механізмів (у тому числі регулярні профілактичні ремонти для запобігання втрат паливо-мастильних матеріалів (далі – ПММ) в спеціально обладнаних місцях за межами території планованої діяльності;

– не використовувати техніку із підтіканням ПММ та перевищенням у відпрацьованих газах нормативно встановлених СО і СН;

– у разі здійснення суцільних санітарних рубок на площі понад 1 гектар, усіх суцільних санітарних рубок на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду забезпечити здійснення оцінки впливу на довкілля;

– у разі насадження лісу (крім лісовідновлювальних робіт) на площі понад 20 гектарів або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше забезпечити здійснення оцінки впливу на довкілля;

– не перевищувати щорічний обсяг рубок головного користування, задекларований у таблиці 1.6 Звіту з ОВД;

– забезпечити дотримання Правил рубок головного користування, затверджених наказом Державного комітету лісового господарства України від 23.12.2009 № 364, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 26 січня 2010 р. за № 85/17380;

– здійснювати розчищення місць під лісові склади та їх упорядження в межах виділених лісових ділянок;

– проводити чищення лісосік незалежно від виду рубки, порубкових решток способами та в строки, визначені чинним законодавством;

– не здійснювати спалювання порубкових решток;

– здійснювати навантаження та вивезення деревини автомобілями з низьким тиском на ґрунт;

– підготовчі роботи проводити тільки після отримання лісорубного квитка;

– здійснювати заготівлю та вивезення деревини тільки з використанням колісних та гужових засобів, повітряно-трелювальних установок;

– зупиняти трелювання деревини при сильному перезволоженні ґрунтів;

– не проводити трелювання деревини по руслах річок і струмків (у тому числі тих, що пересихають);

– забезпечити проведення робіт способами і засобами, що не спричиняють ерозії ґрунту, негативного впливу на стан водойм та інших природних об'єктів;

– не проводити рубок головного користування на особливо захисних лісових ділянках у разі їх виділення;

– не змінювати фонд рубок головного користування під час реалізації планованої діяльності, окрім приведення у відповідність фонду рубок до умов цього висновку з оцінки впливу на довкілля;

– здійснювати плановану діяльність виключно в межах фондів та відомостей, наведених у додатках до Звіту з ОВД, з урахуванням умов висновку з оцінки на довкілля;

– виключити з фонду рубок квартали та виділи зазначені у таблиці 2.2 Звіту з ОВД;

– у межах захисних лісів проводити поступові рубки головного користування на площі понад 1,0 га, де згідно чинного законодавства можна проводити поступові рубки головного користування;

– забезпечити дотримання Правил рубок головного користування, затверджених наказом Державного комітету лісового господарства України від 23.12.2009 № 364, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 січня 2010 р. за № 85/17380, при проєктуванні та проведенні поступових рубок головного користування в межах захисних лісів з повнотою більше 0,5;

– не здійснювати плановану діяльність на ділянках фонду рубок головного користування в межах захисних лісів з повнотою насаджень 0,5 і менше;

– забезпечувати збереження та не допускати пошкодження межових, квартальних, ділянкових стовпів, осушувальних мереж, меліоративних та інших споруд, розташованих на ділянках, відведених для користування;

– ширина лісосік, які відводяться для рубок головного користування, не повинна перевищувати 200,0 м, а лісосік суцільних вузьколісосічних рубок – 80,0 м;

– не здійснювати рубки у п'ятдесятиметровій зоні вздовж автомобільних і залізничних доріг державного значення;

– не здійснювати рубки на заболочених ділянках лісу типу B5, C5, D5;

– забезпечувати збереження життєздатного підросту і молодняку господарсько-цінних порід під час проведення рубок;

– зберігати на ділянці щонайменше 5,0 м³ мертвої деревини різного діаметру та стадії розкладу на 1,0 га для забезпечення ксилобіонтної фауни природним укриттям;

– під час проведення рубок застосовувати технології, які дають змогу максимально зберігати дерева, що не підлягають вирубуванню, підріст, підлісок, трав'яний покрив та ґрунти;

– застосовувати під час проведення робіт системи рубок з урахуванням категорії лісів, лісорослинних умов, біологічних особливостей деревних порід, типу лісу, складу і вікової структури деревостанів, наявності та стану підросту господарсько-цінних порід, ступеня стійкості ґрунтів проти ерозії, стрімкості схилів та інших особливостей;

– забезпечувати збереження лісових ділянок, що мають ознаки належності до пралісів, квазіпралісів і природних лісів відповідно до «Методики визначення належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів», затвердженої наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 18.05.2018 № 161, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11 червня 2018 р. за № 707/32159, у тому числі не проводити рубки у межах лісових ділянок природного походження віком більше 120 років і площею більше 4,0 га;

– забезпечити безперешкодне надання інформації відповідно додатку 1 «Методики визначення належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів» для подальшої ідентифікації таких територій;

– здійснювати плановану діяльність відповідно до Законів України «Про тваринний світ» та «Про рослинний світ»;

– забезпечити дотримання вимог статті 39 Закону України «Про тваринний світ»;

– здійснювати плановану діяльність відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;

– здійснювати плановану діяльність відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України», Проекту організації та Положень про території та об'єкти природно-заповідного фонду;

– не здійснювати плановану діяльність в об'єктах природно-заповідного фонду;

– не включати до фонду рубок квартали та виділи, що відносяться до територій та об'єктів природно-заповідного фонду та зарезервованих цінних для заповідання територій та об'єктів;

– провадження планованої діяльності здійснювати з урахуванням вимог статті 55 Закону України «Про природно-заповідний фонд України»;

– здійснювати плановану діяльність відповідно до Закону України «Про екологічну мережу»;

– здійснювати плановану діяльність відповідно до режиму охорони та використання територій, об'єктів екомережі;

– провадження планованої діяльності здійснювати з урахуванням об'єктів Смарагдової мережі, у відповідності до заборон та обмежень, встановлених для об'єктів та територій Смарагдової мережі;

– до початку провадження планованої діяльності надати квартално-видільний перелік ділянок у межах територій Смарагдової мережі які займають види флори і фауни, типи природних оселищ, включених до Резолюції 6, Резолюції 4 Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція);

– при здійсненні планованої діяльності в межах територій Смарагдової мережі забезпечити збереження видів флори і фауни, типів природних оселищ, включених до Резолюції 6, Резолюції 4 Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція);

– здійснювати лише поступові рубки на ділянках, які належать до природних оселищ (біотопів) Бернської конвенції;

– не здійснювати суцільні рубки на ділянках, на яких виявлено рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України, природні оселища (біотопи), що охороняються у рамках Бернської конвенції;

– до початку провадження планованої діяльності надати квартално-видільний перелік ділянок, які займають рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України;

– виключити із фонду рубок головного користування усі виділи із природними оселищами (біотопами) Бернської конвенції, що знаходяться в експлуатаційних лісах;

– на ділянках особливо цінних для збереження лісів, відповідно до системи сертифікації FSC, здійснювати плановану діяльність виключно вибірконим способом;

– ділянки із виявленими місцезростаннями раритетних видів не включати в фонд головного користування;

– не здійснювати вирубування дерев, які мають виняткове значення для збереження біорізноманіття відповідно до наведених додатків, та визначати їх на місці спеціальними знаками;

– здійснювати плановану діяльність відповідно до Закону України «Про Червону книгу України»;

– забороняється планована діяльність у вигляді суцільних та поступових рубок головного користування у виділах, де виявлено види фауни та флори, які занесені до Червоної книги України;

– виключити з фонду рубок головного користування виділи, де виявлено місцезнаходження рідкісних видів флори та фауни;

– забороняється планована діяльність у вигляді суцільних та поступових рубок головного користування в межах виділів, де наявна цибуля ведмежа (*Allium ursinum*) та у радіусі 50 м навколо них;

– включити до матеріалів лісовпорядкування під час проведення чергового базового чи безперервного лісовпорядкування інформацію про виявлені під час провадження планованої діяльності, післяпроектного моніторингу види флори та фауни, занесені до Червоної книги України, а також дані щодо проведення лісовідновлення на лісосіках рубок головного користування;

– забезпечити виконання заходів, передбачених у Звіті з ОВД для попередження негативного впливу на флору, фауну та біорізноманіття;

– не здійснювати відтворення лісів інвазійними видами дерев;

– відтворення лісів забезпечувати з урахуванням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 01.03.2007 № 303 «Про затвердження Правил відтворення лісу»;

– не дозволяється вирубування і пошкодження цінних, рідкісних видів дерев та чагарників, занесених до Червоної книги України, насінників і плюсових дерев, а також дерев з гніздами рідкісних видів птахів, занесених до Червоної книги України, дуплястих та найстаріших дерев;

– забезпечити дотримання охоронних ділянок для рідкісних та зникаючих видів рослинного і тваринного світу згідно з вимогами наказу Міністерства екології та природних ресурсів України від 29.12.2016 № 557;

– забезпечити дотримання Порядку створення охоронних зон для збереження біорізноманіття у лісах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.05.2023 № 499;

– забороняється заготівля дерев, які за своїми параметрами (довжина окружності стовбура, виміряні на висоті 1,3 м) відповідають вимогам щодо найстаріших дерев згідно з додатком до постанови Кабінету Міністрів України від 12.05.2023 № 499;

– забезпечити поліпшення, збереження середовища перебування (зростання) видів тваринного та рослинного світу, занесених до Червоної книги України;

– забезпечити реалізацію заходів з охорони об'єктів Червоної книги України з урахуванням індивідуальних вимог щодо кожного з видів, а саме дотримання режиму збереження популяцій та заходи з охорони;

– передбачити компенсації за знищення або пошкодження видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, а також за знищення чи погіршення середовища їх перебування (зростання) згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 07.11.2012 № 1030 «Про розмір компенсації за незаконне добування, знищення або пошкодження видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, а також за знищення чи погіршення середовища їх перебування (зростання)»;

– здійснювати плановану діяльність відповідно до Закону України «Про охорону археологічної спадщини»;

– здійснювати плановану діяльність відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини», зокрема в частині дотримання зон охорони об'єктів культурної спадщини;

– якщо під час проведення робіт буде виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, виконавець робіт зобов'язаний зупинити їхнє подальше ведення і протягом однієї доби повідомити про це відповідний орган охорони культурної спадщини. Роботи, що можуть призвести до руйнування, знищення чи пошкодження об'єктів культурної спадщини, проводяться тільки після повного дослідження цих об'єктів;

– дотримуватись інших природоохоронних заходів, передбачених відповідними технологічними регламентами та Звітом з ОВД;

– призначити відповідальних осіб у сфері дотримання вимог чинного законодавства про охорону навколишнього природного середовища;

– здійснювати провадження планованої діяльності за умови наявності та з дотриманням усіх документів, у т. ч. документів дозвільного характеру, які з огляду на законодавство регулюють зазначену діяльність;

– забезпечити здійснення оцінки впливу на довкілля у разі змін планованої діяльності, які підлягають оцінці впливу на довкілля відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1010 «Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля».

2. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та усунення їх

наслідків, а саме:

- припиняти будь-які роботи при виникненні нештатних ситуацій (аварія, несправність, несприятливі метеорологічні умови тощо) до приведення технологічного процесу в відповідність до регламентних умов;
- при виникненні аварійних, нештатних ситуацій характеристики кількісного та якісного впливу на компоненти довкілля, компенсаційні заходи визначаються в порядку до вимог діючих законодавчих норм та актів;
- забезпечити наявність чіткого регламенту, необхідної кількості засобів для локалізації та ліквідації, в повному обсязі, з метою мінімізації можливого негативного впливу на навколишнє природне середовище будь-якої аварійної ситуації;
- забезпечувати дотримання вимог Закону України «Про охорону праці» та Мінімальних вимог щодо безпеки і здоров'я на роботі працівників лісового господарства та під час виконання робіт із зеленими насадженнями, затверджених наказом Міністерства економіки України з нагляду за охороною праці від 27.11.2023 № 17953, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13 грудня 2023 р. за № 2167/41223;
- забезпечити дотримання Порядку організації охорони і захисту лісів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.05.2022 № 612;
- підтримувати у належному стані мережу лісогосподарських доріг протипожежного призначення;
- запобігати поширенню, виникненню хвороб рослин та тварин на території підприємства у порядку визначеному чинним законодавством.

3. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо зменшення транскордонного впливу планованої діяльності,* а саме:

- підстави для здійснення транскордонної оцінки впливу на довкілля відсутні.

4. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення таких компенсаційних заходів:**

- здійснювати оплату компенсаційних збитків при аварійних ситуаціях;
- проводити роботи з відновлення ґрунтів;
- своєчасно та в повному обсязі сплачувати обов'язкові екологічні платежі.

5. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу планованої діяльності на довкілля, а саме:**

- здійснювати утримання території планованої діяльності в належному екологічному стані;
- забезпечувати збереження ключових біотопів і елементів біорізноманіття лісових екосистем при проведенні рубок;
- забезпечити проведення лісовідновлення на лісосіках рубок не пізніше ніж в наступні 2 роки після року рубки;

- проводити лісовідновлення переважно шляхом збереження підростку, сприяти природному поновленню з урахуванням місцевих лісорослинних умов;
- не здійснювати лісовідновлення інтродукованими чужорідними видами деревних порід;
- проводити штучне лісовідновлення на ділянках, де встановлена безуспішність природного лісовідновлення;
- під час проведення штучного лісовідновлення забезпечувати формування різнопорідних лісів у відповідності до типу лісорослинних умов;
- здійснювати організаційні, економічні, екологічні та інші заходи, спрямовані на раціональне використання та охорону земель, їх захист від шкідливого антропогенного впливу;
- забезпечувати охорону типових та унікальних природних комплексів і об'єктів, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, рослинних угруповань;
- вести роботи способами, які забезпечують збереження оздоровчих і захисних властивостей лісів, а також створюють сприятливі умови для охорони, захисту, відтворення типових та унікальних природних комплексів і об'єктів, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, сприяти формуванню екологічної мережі;
- забезпечити екологічну безпеку, раціональне використання природних ресурсів, додержання вимог чинного законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

6. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення післяпроектного моніторингу, а саме:**

- протягом року після завершення рубок на оцінених ділянках здійснити дослідження стану ґрунтів та активізації ерозійних процесів, результати надати до Міндовкілля;
- протягом року після завершення рубок здійснити дослідження впливу провадження планованої діяльності на стан водних об'єктів;
- щорічно надавати до Міндовкілля квартално-видільний перелік ідентифікованих місць зростання, перебування видів тварин та рослин, занесених до Червоної книги України, на місці провадження планованої діяльності;
- протягом реалізації планованої діяльності здійснювати дослідження щодо впливу планованої діяльності на види та оселища об'єктів Смарагдової мережі, рослинні угруповання Зеленої книги України та раритетні представників флори (інформацію надавати до Міндовкілля щорічно);
- забезпечити проведення роботи та безперешкодне надання інформації з метою проведення ідентифікації належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів згідно з вимогами «Методики визначення належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів», інформувати Міндовкілля щодо проведеної роботи щороку.

Результати післяпроектного моніторингу (звіти післяпроектного моніторингу разом з копіями протоколів лабораторних досліджень параметрів навколишнього середовища, що виконуються в рамках післяпроектного моніторингу чи інших матеріалів, що містять результати досліджень) подавати протягом наступного місяця за звітним до уповноваженого центрального органу, а також забезпечувати їх опублікування на власному вебсайті (у разі наявності) або направляти до органів місцевого самоврядування відповідних адміністративно-територіальних одиниць, що можуть зазнати впливу планованої діяльності для публікації на їх вебсайтах. Моніторинг здійснюється щорічно протягом п'яти років з моменту початку провадження планованої діяльності.

Примітка: Якщо під час провадження господарської діяльності буде виявлено значний негативний вплив цієї діяльності на життя і здоров'я населення чи довкілля та якщо такий вплив не був оцінений під час здійснення оцінки впливу на довкілля та/або істотно змінює результати оцінки впливу цієї діяльності на довкілля, рішення про провадження такої планованої діяльності за рішенням суду підлягає скасуванню, а діяльність – припиненню.

7. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля на іншій стадії проектування, а саме:**

– здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля для планованої діяльності не передбачається в разі виконання екологічних умов.

Висновок з оцінки впливу на довкілля є обов'язковим для виконання. Екологічні умови, передбачені у цьому висновку, є обов'язковими.

Висновок з оцінки впливу на довкілля втрачає силу через п'ять років у разі, якщо не було прийнято рішення про провадження планованої діяльності.

Директор Департаменту
екологічної оцінки

М.О. Шимкус

Заступник Міністра

О.В. Крамаренко

Підготовлено:
Грицак О.А.
Сломінська В.В.

* Якщо здійснювалася процедура оцінки транскордонного впливу.

** Якщо з оцінки впливу на довкілля випливає така необхідність.